

Taal & Toekomst:

Taalcoaches en jonge anderstaligen samen sterk voor de toekomst

Les 207, okt 2018, p32-34.

Voor veel jonge nieuwkomers is het extra lastig om aan een stageplek of een baan te komen. Het programma Taal & Toekomst, van Het Begint met Taal, biedt jonge anderstaligen meer kansen om hun toekomstdromen waar te maken. Een goede sollicitatiebrief schrijven of uitleggen in een gesprek waarom jij de perfecte kandidaat bent voor een functie, is niet makkelijk als je de Nederlandse taal niet goed spreekt. Het programma brengt jongeren in contact met taalcoaches om samen aan die noodzakelijke vaardigheden te werken. Doordat de jongere wekelijks gesprekken met de vrijwillige taalcoach voert, wordt de drempel lager om ook 'in het echte leven' in gesprek te gaan. Een mooie verbinding tussen wat op school of de ISK wordt geleerd en gesprekken en soft skills die je in de praktijk met je taalcoach kunt oefenen. Eline Dragt en Sylvia de Groot Heupner geven tekst en uitleg. Het artikel is ontstaan op basis van een door de auteurs verzorgde workshop op de BVNT2-conferentie.

Quotes

Taal & Toekomst - Ervaringen deelnemers

Deelnemer Amina na groepsbijeenkomst: *'Ik ben trots dat ik vandaag Nederlands heb gepraat met anderen!'*

Deelnemer Ahmed na de groepsbijeenkomst: *'Dank voor de tip, ik ga de volgende keer rechttop zitten bij een gesprek.'*

Deelnemer Quenzine: *'Ik wil graag in de bouw werken en ben samen met mijn coach bij een aannemer gaan kijken.'*

Deelnemer Hawa: *'Samen met mijn coach Ellis zoek ik uit hoe ik me kan aanmelden voor mijn studie en wat ik daarvoor nodig heb.'*

Coach Sylvia: *'Ik kan Imeel aan het denken zetten. En ik vind het interessant te horen hoe hij Nederland ziet. We leren allebei.'*

Wat is Taal & Toekomst?

Het jongerenproject Taal & Toekomst heeft als doel de kansen op opleiding en werk van jonge nieuwkomers vergroten. Aanleiding: veel jonge nieuwkomers klopten aan bij taalvrijwilligersorganisaties met vragen over het vinden van een geschikte opleiding of baan; de organisaties benaderden op hun beurt Het Begint met Taal. Taal & Toekomst werd geboren. Om het doel van Taal & Toekomst te bereiken is het nodig dat de jongeren hun taalvaardigheid verbeteren en veel gesprekskilometers maken in de praktijk. Uitgangspunt: taal is een middel om mee te doen en bijvoorbeeld een geschikte opleiding te vinden, een sollicitatiegesprek te oefenen of te leren jezelf te presenteren.

Praktijkgerichte aanpak

Taal & Toekomst bestaat uit:

1. Taalkoppels en groepsbijeenkomsten (circa 20 weken):

Iedere jongere wordt -als aanvulling op formeel onderwijs- gekoppeld aan een (jonge) Taal & Toekomstcoach (vrijwilliger). Zij gaan samen twintig weken aan de slag met het leerdoel van de jongere. Zo staan de jongeren er niet meer alleen voor en werken ze stap voor stap aan hun toekomst in Nederland.

2. Opleiden nieuwe (taal)coaches:

Alle coaches worden vooraf geselecteerd via een intakegesprek en getraind, zodat ze goed voorbereid aan de slag gaan. Belangrijke criteria voor de taal & toekomstcoaches zijn: affiniteit met de doelgroep, een bruikbaar netwerk, geduld en een flinke dosis enthousiasme. De jongeren komen vaak via-via bij het project terecht, omdat ze er van oud-deelnemers over hebben gehoord, via de ISK, gemeente of jongerenwerk. Tijdens het intakegesprek met de jongere is motivatie een belangrijk criterium, daarnaast heeft de jongere ongeveer taalniveau A2 en is hij/zij tussen de 16-25 jaar oud.

3. Onderzoek pilot:

Het Begint met Taal heeft het programma Taal & Toekomst geïnitieerd. Tijdens de pilot werden 50 taalkoppels begeleid door vier taalvrijwilligersorganisaties: Taal doet meer, Stichting Piëzo, Gilde SamenSprak Leiden en Bibliotheek Oostland. De lokale samenwerking, met partners als ISK's, jeugdwerk en de gemeente, blijkt een succes. De impact van de pilot is gemeten door FourSteps. Uit het onderzoek bleek dat Taal & Toekomst de volgende resultaten oplevert:

- Jongeren zijn beter in staat om zich in het Nederlands te presenteren en leren vaardigheden voor de toekomst
- Jongeren hebben meer zelfvertrouwen en ervaren minder drempels om mensen aan te spreken
- Jongeren en taalvrijwilligers hebben meer begrip voor elkaar(s) cultuur)
- Jongeren en taalvrijwilligers breiden hun netwerk uit.

De pilot werd mogelijk gemaakt dankzij financiering van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Fonds 21.

Tools methodiek Taal & Toekomst

- Training en intervisiebijeenkomsten coaches: Tijdens de training maken de vrijwilligers kennis met de leerdoelen van de jongeren, leren ze hoe je iemand kunt motiveren en feedback kunt geven, welke werkvormen je inzet om talenten te onderzoeken en gaan ze met praktijkcasussen aan de slag. De intervisiebijeenkomst biedt coaches gedurende het traject de mogelijkheid om met andere coaches te sparren en van elkaar te leren.
- Reader: Taalcoaches vinden in de reader praktische handvatten voor de begeleiding van de jongeren. Via de verschillende fases werken de taalkoppels steeds verder aan de toekomst: 1. kennismaking en leerdoel vaststellen, 2. actief aan de slag, 3. tussenevaluatie, 4. weer aan de slag en 5. eindevaluatie.
- Groepsbijeenkomst: De groepsbijeenkomsten hebben als doel om presentatie- en gespreksvaardigheden te oefenen met andere jonge nieuwkomers met een taalvraag. Jongeren denken na over welke eigenschappen van een sollicitant zij zelf belangrijk vinden als zij de baas van een bedrijf zouden zijn. Ook voeren ze tijdens rollenspellen verschillende gesprekken. Deze bijeenkomsten zijn ontwikkeld door JINC en Het Begint met Taal.
- Facebookpagina: Via de Facebookpagina kunnen coaches elkaar inspireren en ervaringen uitwisselen.

Nóg meer jonge nieuwkomers een toekomst bieden

Na de pilot wordt de methodiek nu ook landelijk uitgerold, dankzij financiële steun van het ING Nederland Fonds. Door deze landelijke uitrol kunnen ruim honderd jongeren hun Nederlands verbeteren, netwerk uitbreiden, dichterbij hun toekomstdroom komen en doen nóg meer vrijwilligers een bijzonder taalcontact op. Stichting BijCorrie in Rotterdam, Cordaad Welzijn in Veldhoven, Taal Aan Zee in Den Haag, Taal Doet Meer in Utrecht, Stichting Piëzo in Zoetermeer en Nieuwe Veste, Humanitas en Gilde SamenSprak in Breda gaan Taal & Toekomst uitrollen. Uiteraard zijn er in Nederland nóg veel meer jongeren die ook graag mee zouden doen met Taal & Toekomst.

Doorontwikkeling

De organisaties die Taal & Toekomst uitrollen maken gebruik van de spiksplinternieuwe tool voor taalcoaching van Het Begint met Taal. We hebben deze tool ontwikkeld met Stichting de VoorleesExpress en Kaliber Interactive. Dit online systeem gebruiken de coördinator/projectleider van de taalvrijwilligersorganisatie én de taal & toekomstcoach om het organiseren, begeleiden en monitoren van taalcoaching makkelijker te maken.

- Vrijwilligers beter begeleiden: Taalvrijwilligers krijgen wekelijks praktijkgerichte tips en een e-learning over taalcoaching. Via de tool noteren taalcoaches de leerdoelen van de deelnemer én de tussentijdse en eindevaluatie. Aan het einde van het taalcoachtraject weet je dus precies wat de ontmoetingen hebben opgeleverd.
- Makkelijk monitoren van taalkoppels: Taalvrijwilligers en deelnemers evalueren hun taalcoachsessies zelf. De coördinator ziet in één oogopslag hoe het met de taalkoppels en groepjes gaat. Als het even niet zo lekker loopt, krijgt de coördinator via het systeem gelijk een melding, zodat hij/zij contact op kan nemen met de coach in kwestie.
- Efficiënter werken: De tool voor taalcoaching verlicht de administratieve lasten van de coördinator. Het aanmelden, registreren, koppelen en monitoren van taalvrijwilligers en anderstaligen gaat automatisch via de tool. De tool is geschikt voor allerlei vormen van taalcoaching.

Werk mee om nóg meer jongeren te bereiken met Taal & Toekomst!

Zijn er in jouw gemeente ook jongeren die graag willen meedoen om hun kansen voor de toekomst te vergroten? Als docent of taalaanbieder kun je jongeren gericht doorverwijzen naar een Taal & Toekomstproject bij jou in de buurt! Of lijkt het je leuk om zelf een Taal & Toekomstproject op te zetten? Neem dan contact met ons op. Wij bieden een praktijkgerichte methodiek, workshops, trainingen en groepsbijeenkomsten, kennis en advies. We verkennen graag samen de mogelijkheden om Taal & Toekomst landelijk nóg verder uit te rollen. Het Begint met Taal voor nu en voor de toekomst!

Kader

Uitdagingen tijdens het traject? Via twee casussen geven we een inkijkje in de uitdagingen die je kunt tegenkomen tijdens het traject (met oplossing!).

Casus 1: Mohamed vraagt zijn coach om hulp bij grammatica. De coach twijfelt: moet hij daar wel bij helpen? Hij vraagt het zijn coördinator.

Oplossing: De coördinator vertelt de coach dat Taal & Toekomst bedoeld is om met de jongere taal te oefenen in de praktijk en kilometers te maken, niet om grammatica te oefenen of huiswerk te maken. Geschikte Taal & Toekomst oefeningen sluiten aan bij de leerdoelen van de jongere. Mohamed wil een bijbaantje, de coach kan dus een sollicitatiegesprek met hem oefenen. Bovendien wil Mohamed, voor na de ISK, een vervolgopleiding vinden die bij hem past. Het taalkoppel kan onderzoeken wat Mohameds talenten zijn, bijvoorbeeld door samen het kwaliteitenspel te spelen. De coach gaat ook met Mohamed op internet opleidingen bekijken, ze behandelen vragen als: met welke zoekterm vind je via Google opleidingen die passen bij Mohameds interesse? Hoe stel je een LinkedInaccount op en welke vragen stel je op

een open dag? In de Taal&Toekomstreader en de Tool voor Taalcoaching vindt de coach nog meer casussen en tips om met Mohamed aan de slag te gaan.

Casus 2:

Nimet wil graag een stage vinden voor haar opleiding MBO Zorg en Welzijn niveau 3, maar heeft geen idee waar zij moet beginnen.

Oplossing: De coach bespreekt met Nimet wat zij zou kunnen doen en vraagt of ze mensen in haar netwerk heeft die werkzaam zijn in de zorg. Dat blijkt niet het geval. De coach heeft zelf een buurvrouw die werkt in het lokale ziekenhuis. Nimet krijgt van de coach het telefoonnummer van de buurvrouw om eens een afspraak te maken. Voordat Nimet de buurvrouw belt, bespreekt ze met de coach welke vragen ze de buurvrouw kan stellen aan de telefoon. Als de afspraak is gemaakt bereiden Nimet en de coach het sollicitatiegesprek voor de afspraak voor. Ze oefenen de vragen die Nimet kan stellen, zodat Nimet met een gerust gevoel het gesprek in gaat. Ze gebruiken hierbij de taalkaart ontwikkeld door Bregje Kaars Sijpesteijn en Margreet Verboog, die onderdeel uitmaakt van de Taal & Toekomstreader. Via de taalkaart kijken Nimet en de coach volgens het VUT-model voor het gesprek naar handige woorden en tips en waar & met wie het gesprek plaatsvindt en kijken ze na het gesprek terug op hoe het gesprek verliep.

Ook in jouw gemeente?

Wil jij jonge nieuwkomers in jouw gemeente op weg helpen? Het Begint met Taal ondersteunt maatschappelijke organisaties bij het opzetten van Taal & Toekomst. Voor meer informatie:
Tel. 030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl